

၃၂

နရခ

လျှို့ဝှက်

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ

[The Police Act VI,1945 (Myanmar Act 6,1945 Vol I.)]

လျှို့ဝှက်

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ

[The Police Act VI, 1945 (Myanmar Act 6, 1945 Vol I.)]

အခန်း(၁)

နိဒါန်း

ဥပဒေအမည်နှင့်တည်ရာနယ်မြေ

- ၁။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- (၂) ဤအက်ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာ၍ သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် တည်စေရမည်။

သို့ရာတွင် ဤအက်ဥပဒေပြဌာန်းချက်များအားလုံးကိုဖြစ်စေ အချို့ကိုဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် သတ်မှတ်သည့် ရပ်ကွက်တစ်ခုခုနှင့် မသက်ဆိုင်စေရဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် ညွှန်ကြားနိုင် သည်။

ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၃၅ မှ ၄၁၊ ပုဒ်မ(၂)လုံး အပါအဝင်တွင် ပြဌာန်းချက်များမှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ဤပုဒ်မများကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့အနက် အချို့ကိုဖြစ်စေ တည်စေရမည်ဟု အထူးသတ်မှတ်သောမြို့များ၊ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက် များ၌သာ တည်စေရမည်။

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

၂။ ဤဥပဒေတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့နှင့် ဖြစ်စေ ကွဲလွဲခြင်းမရှိလျှင်-

- (၁) ပြည်သူ့ရဲ (Police) ဆိုသည်တွင် ဤအက်ဥပဒေအရ စာရင်းတင်သွင်းထားသူ အားလုံး ပါဝင်သည်။
- (၂) ယေဘုယျရဲနယ်မြေ (General Police-district) ဆိုသည်တွင် ဤအက်ဥပဒေ မတည်သောနေရာ ဒေသတစ်ခုခုမှတစ်ပါး ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်ကို ဆိုလိုသည်။
- (၃) ကျွဲ၊ နွား (Cattle) ဆိုသည်တွင် ဦးချိုရှိသည့် ကျွဲ၊ နွားအပြင် ဆင်၊ ကုလားအုတ်၊ မြင်း၊ မြည်း၊ လား၊ သိုး၊ ဆိတ် နှင့် ဝက်များပါဝင်သည်။
- (၄) ရဲမှူး (District Wuperintendent of Police) ဆိုသည်တွင် မည်သည့်နယ်မြေ၌မဆို ရဲမှူး၏ တာဝန် ဝတ္တရားများ အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက သာမန်(သို့)အထူးအမိန့်ဖြင့် ခန့်ထားသည့် ရဲအုပ်ကြီး (Deputy Superintendent of Police) (သို့) အခြားပုဂ္ဂိုလ် ပါဝင်သည်။
- (၅) ပစ္စည်း (Property) ဆိုသည်တွင် ရွှေ၊ ပြေး၊ နိုင်သည့် ပစ္စည်း၊ ငွေကြေး (သို့မဟုတ်)အဖိုးတန်စာတမ်း အမှတ် အသား တစ်ခုခုပါဝင်သည်။

- (၆) လက်အောက်ပြည်သူ့ရဲ (Subordinate ranks of the police) ဟု ရည်ညွှန်းချက်များကို ရဲအုပ်ကြီးအောက် ရာထူးအဆင့်နိမ့်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမည်။

အခန်း(၂)

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး

၃။ ရန်ကုန်ရဲအက်ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသောရဲတပ်ဖွဲ့မှတစ်ပါး ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုလုံးကို ဤအက်ဥပဒေအလိုငှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တည်းဖြစ်ကြောင်းမှတ်ယူ၍ နည်းလမ်းတကျ စာရင်းတင်သွင်းထားရမည့်အပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ဖြင့်သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း (ပုဒ်မ ၆၆ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ) ဖွဲ့စည်း၍ သတ်မှတ်ထားသည့် အင်အားရှိသော ရဲအရာရှိများနှင့် အခြားအဆင့်များပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ သတ်မှတ်သည့် လစာကို ရရှိရမည်။

ရဲချုပ်၊ ဒုတိယရဲချုပ်၊ ရဲမှူးကြီးနှင့် ဒုတိယရဲမှူးကြီးများ

- ၄။ (၁) ယေဘုယျရဲနယ်မြေတစ်ခုလုံးတွင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် များကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကို နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ ကြီးကြပ်၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် ဆောင်ရွက်ရန် ရဲချုပ် ဟု ခေါ်တွင်ရမည့် ရဲအရာရှိသို့ အပ်နှင်းရမည်။
- (၂) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ရဲချုပ်အားကူညီရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတက မိမိ သင့်လျော် သည်ထင်မြင်သည့် အရေအတွက်ရှိသော ဒုရဲချုပ်၊ ရဲမှူးကြီး များ၊ ဒုတိယရဲမှူးကြီးများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။ ၎င်း ဒုရဲချုပ်၊ ရဲမှူးကြီးများနှင့် ဒုတိယရဲမှူးကြီးများသည် ရဲချုပ်၏ လက်အောက်ခံဖြစ်၍ ရဲချုပ်၏ ကွပ်ကဲခြင်းကို ခံရမည့်အပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတအမိန့်ဖြင့် ၎င်းတို့အား အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုသုံးစွဲ၍ ပေးအပ်ထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

ရဲမှူးနှင့် ရဲအုပ်ကြီးများ

- ၅။ (၁) ရဲနယ်မြေတိုင်းတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲရန် ရဲမှူး တစ်ယောက်သို့ အပ်နှင်းရမည်။ ရဲမှူးသည် ရဲနယ်မြေ ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအတွက် လုံးဝတာဝန်ခံရမည်။ သို့ရာတွင် ရဲနယ်မြေ၏ အေးချမ်းသာယာမှုနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်မှု အတွက် နယ်မြေ တရားသူကြီး၏ တာဝန်ကို ထိခိုက်နိုင်သောကိစ္စများတွင် ရဲမှူးသည် နယ်မြေတရားသူကြီး၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာ ရမည်။
- (၂) ကိစ္စတစ်ခုသည် နယ်မြေ၏ အေးချမ်းသာယာမှု အတွက် နယ်မြေတရားသူကြီး၏ တာဝန်ကိုထိခိုက်သောကိစ္စဟုတ်/မဟုတ်ဟူသော ယူဆချက်တွင် နယ်မြေတရားသူကြီး နှင့် ရဲမှူးတို့ သဘောကွဲလွဲခဲ့သော် ထိုင်ငြင်းခုံမှုကို နယ်မြေတရားသူကြီးက

နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်ပြရမည်။ ထိုကိစ္စတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အပြီးသတ်ဖြစ် ရမည်။

(၃) မည်သည့်နယ်မြေ၌မဆို ရဲမှူးအား ၎င်းလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သုံးစွဲ၍ ၎င်း၏တာဝန် ဝတ္တရားများနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကူညီရန် နိုင်ငံတော် သမ္မတက မိမိသင့်လျော်သည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ရဲအုပ်ကြီး တစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ ပို၍ဖြစ်စေ ခန့်ထားနိုင်သည်။ ၎င်းရဲအုပ်ကြီးများသည် ရဲချုပ်က သာမန်(သို့) အထူးအမိန့်ဖြင့် ၎င်းတို့အား အပ်နှင်းထားသည့် ရဲမှူး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် များကိုသုံးစွဲ၍ ပေးအပ်ထားသည့် ရဲမှူး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက် ရမည့်အပြင် ၎င်းတို့သည် ရဲမှူး၏ လက်အောက်ခံဖြစ်၍ ရဲမှူး၏ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုကို ခံရမည်။

(၄) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့၏အတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်မှုအပေါ်တွင် တစ်စုံတစ်ရာ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်နယ်မြေ တရားသူကြီးအား အခွင့်အပ်နှင်းထားသည်ဟု ဤပုဒ်မရှိ မည်သည့် ပြဌာန်းချက်ကိုမျှ မှတ်ယူမရှိစေရ။

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ရာထူးအဆင့်အတန်းများ

၆။ (၁) ရဲမှူးနှင့် ရဲအုပ်ကြီးများ၏အောက်တွင် အောက်ရာထူးအဆင့်အတန်းရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် များ ရှိရမည်-

- (၁) ရဲအုပ်
- (၂) ဒုတိယရဲအုပ်
- (၃) ရဲအရာခံ
- (၄) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး
- (၅) ရဲတပ်ကြပ်
- (၆) ရဲဒုတိယတပ်ကြပ်
- (၇) ရဲတပ်သား

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အသီးသီးသည် မိမိအထက်က ဆက်လက် ဖော်ပြထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အောက် ရာထူးအဆင့်အတန်းနိမ့်ရမည့်အပြင် မိမိ အထက်ကဖော်ပြထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ လက်အောက်ခံလည်းဖြစ်ရမည်။

ရဲအုပ်ကြီးများကို ခန့်ထားခြင်းနှင့် ထုတ်ပယ်ခြင်း

၇။ (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ရဲအုပ်ကြီးများခန့်ထားခြင်းနှင့် ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်း ပြုလုပ် ရမည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ရဲအုပ်ကြီးများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရာတွင် ပျက်ကွက်သည်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန် မသင့်လျော် ဟူ၍သော်လည်းကောင်း မိမိထင်မြင်သော ရဲအုပ်ကြီးအား မည်သည့်အခါမဆို

ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်း၊ ရားထူးမှအဆင့်အတန်းလျော့ချခြင်း၊ အလုပ်မှထုတ်ပယ်ခြင်း (သို့) အလုပ်မှထုတ်ပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

- (၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် ရဲချုပ်က ရဲအုပ်ကြီးများ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။

လက်အောက်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ခန့်ထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း

- (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် ရဲချုပ်က လက်အောက် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ခန့်ထားခြင်း၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်းနှင့် ပြောင်းရွှေ့ခြင်း ပြုလုပ်ရ မည့်အပြင် ၎င်း၏ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပျက်ကွက်သည်ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ ပေါ့လျော့သည်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန် မသင့်လျော် ဟူ၍သော်လည်းကောင်း မိမိထင်မြင်သော အဆိုပါ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကို မည်သည့်အခါမဆို ရာထူးမှ ခေတ္တချထားခြင်း၊ ရားထူးမှ အဆင့်အတန်း လျော့ချခြင်း၊ အလုပ်မှထုတ်ပယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်)အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ (သို့မဟုတ်) ၎င်း၏ တာဝန် ဝတ္တရားကို မလေးစားသည် (သို့မဟုတ်) ပေါ့လျော့စွာ ဆောင်ရွက်သည့် (သို့မဟုတ်) ၎င်း၏ ပယောဂကြောင့် တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန် မသင့်လျော်အောင်ဖြစ်ရသည့် လက်အောက် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အား ပုဒ်မခွဲ(၂)အရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများဖြင့်ပြဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ခုထက်ပိုသော ပြစ်ဒဏ်များကိုဖြစ်စေ ပေးနိုင်သည်။

- (၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင်ရယူ၍ ရဲချုပ်သည် အောက်ပါကိစ္စ များအတွက် နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင်သည်-

- (က) လက်အောက် ရာထူးအဆင့်အတန်းများရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အား ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ပေးနိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်များကို ပြဌာန်းရန်ကိစ္စ။
- (ခ) ပြဌာန်းသည့် ရာထူးအဆင့်အတန်း(သို့မဟုတ်) အဆင့်အတန်းများရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ မိမိ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရဲအုပ်ကြီးအောက် ရာထူးမနိမ့်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးအား လွှဲအပ်ရန်ကိစ္စ။
- (ဂ) လက်အောက် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အပြုအမူများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စုံစမ်းမှုများကို လိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ပြဌာန်းရန်ကိစ္စ။
- (ဃ) လက်အောက် ရာထူးအဆင့်အတန်းများရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မိမိနစ်နာစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မည်သည့်အမှုမျိုးတွင် မည်သည့်အာဏာ ပိုင်များထံ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိရမည် ပြဌာန်းရန်ကိစ္စ။

သို့သော်လည်း အဆိုပါရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်သည် အမိန့်တစ်ခုခုကို တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ အယူခံဝင်ခွင့်

မရှိစေရ။

ကတိသစ္စာနှင့် စိစစ်ရေးလက်မှတ်

၉။ ဤအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့်ပုံစံအတိုင်း ကတိသစ္စာဆို၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည့်ပြင် မိမိအား ရာထူးခန့်ထားသည့်အခါ ဇယား(၂)တွင် ဖော်ပြထားသည့်ပုံစံဖြင့် ရဲချုပ်၏ တံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ဤကိစ္စအလို့ငှာ ရဲချုပ်ကခန့်ထားသော အခြားရဲအရာရှိတံဆိပ် နှိပ်ထားသော စိစစ်ရေးလက်မှတ်ကိုလည်း ရရှိရမည်။ ထိုသို့ စိစစ်ရေးလက်မှတ်ရသူသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ အလုပ်ဝတ္တရားနှင့် အခွင့်အရေးများရရှိသူဖြစ်ရမည်။

မည်သည့်အခါမဆို အဆိုပါ စိစစ်ရေးလက်မှတ်တွင် အမည်ဖော်ပြထားသူသည် အကြောင်း တစ်ခုခုကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားလျှင် ထိုစိစစ်ရေးလက်မှတ်သည် ပျက်ပြယ်ရမည်။

စိစစ်ရေးလက်မှတ်နှင့် ရဲဆောင်ကိရိယာများပြန်အပ်ခြင်း

၁၀။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသူတိုင်းသည် ပုဒ်မ ၉ အရ မိမိအားပေးအပ်ထားသော စိစစ်ရေးလက်မှတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားကိုဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ပေးအပ်ထား သော ရဲဆောင်ကိရိယာများနှင့် အခြားပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း၊ မိမိအား ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည့်အချိန်တွင် မိမိထမ်းရွက်နေသော နယ်မြေဆိုင်ရာရဲမှူးထံသို့ ချက်ခြင်းပြန်အပ် ရမည်။

ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏တာဝန်

၁၁။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်သည် မိမိအား ခေတ္တရာထူး ချထားသည့် အကြောင်းကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားခြင်းမရှိစေရ။ မိမိအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့် အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ အလုပ်ဝတ္တရားများနှင့် အခွင့်အရေးများသည့် ယင်းသို့ ရာထူးမှ ခေတ္တချထားသည့် အတွင်း ခေတ္တချထားခြင်းမရှိသကဲ့သို့ တာဝန်များ၊ စည်းကမ်းသေဝပ်မှုများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်ခြင်း များ ရှိမြဲရှိနေရမည်။

ခွင့်မပြုဘဲ(သို့) နှစ်လကြိုတင်အကြောင်းမကြားဘဲ ရာထူးမှ မထွက်ရခြင်း

၁၂။ (၁) မည်သည့်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်မှ မိမိ၏ရာထူးနှင့်သက်ဆိုင်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို မဆောင်ရွက်ဘဲနေရန် မိမိအား ရဲမှူးက အတိအလင်းခွင့်မပြုလျှင် (သို့မဟုတ်) ထိုသို့ နေနိုင်ခွင့်ပြုရန် ရဲမှူးက လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် အခြားရဲအရာရှိက အတိအလင်းခွင့်မပြုလျှင် ထိုတာဝန်ဝတ္တရားများကို မဆောင်ရွက်ဘဲ နေနိုင်ခွင့် မရှိစေရ။ (သို့မဟုတ်) မိမိသည် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် အနည်းဆုံး(၁၈)လ စဉ်ဆက်မပြတ် အမှုထမ်းရွက်ရ သေးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ရာထူးမှနှုတ်ထွက်လိုကြောင်းဖြင့်နှစ်လထက်မနည်း ကြိုတင်၍ ရဲမှူးထံ စာဖြင့်အကြောင်းမကြားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ရဲမှူး၏ အခွင့် မရှိဘဲ မိမိ၏ ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခွင့်မရှိစေရ။

- (၂) မည်သည့်ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရဲအက်ဥပဒေအရ မိမိတာဝန် ဝတ္တရားမှတစ်ပါး အခြားမည်သည့် အလုပ်(သို့) ရာထူးတွင်မျှ ရဲချုပ်က စာဖြင့်ရေးသား၍ အတိအလင်း လုပ်ခွင့်မပြုလျှင် မလုပ်ရ။

နည်းဥပဒေများပြုလုပ်ရန် ရဲချုပ်၏လုပ်ပိုင်ခွင့်

၁၄။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရဲချုပ်သည် အခါ အားလျော်စွာ နည်းလမ်းတကျ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေး၊ အဆင့်အတန်းခွဲခြားရေး၊ နေရာချထားရေး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့များ နေထိုင်ရမည့် နေရာချထားရေးနှင့် ထိုရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုခြင်း၊ ထိုရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဆေးအပ်ရမည့် လက်နက်တန်ဆာများ၊ အခြားလိုအပ်သည့် အရာဝတ္ထုအမျိုးမည်များ၊ ထိုရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်က သတင်းပေးပို့ခြင်း တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိသင့်သည်ထင်မြင်သည့် အမိန့်များနှင့် နည်းဥပဒေများ ပြုလုပ်နိုင်သည့်အပြင် တာဝန်ဝတ္တရား အလွဲသုံးစားပြုမှု (သို့မဟုတ်) ပေါ့လျော့မှုကို တားဆီးရန်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ အခါအားလျော်စွာ မိမိသင့်သည်ထင်မြင်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အခြားအမိန့်များနှင့် နည်းဥပဒေ များကိုလည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ကျေးရွာရဲ

၁၄။ ကျေးရွာရဲကို ဤအက်ဥပဒေအရ တပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းထားလျှင် ဤ အက်ဥပဒေပါ မည်သည့်အချက်မှ ကျေးရွာရဲကို မထိခိုက်စေရ။ ကျေးရွာရဲကို ဤအက်ဥပဒေအရ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းထားလျှင်မူကား ထိုကျေးရွာရဲသည် ပုဒ်မ ၁၆ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည်။

မည်သည့်ကျေးရွာရဲကိုမျှ ၎င်းသဘောမတူဘဲ စာရင်းမသွင်းရ။

နိုင်ငံတော်၏ မည်သည့်အပိုင်း၌မဆို အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း

၁၅။ ဤအက်ဥပဒေတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်ရဲအက်ဥပဒေတွင်သော်လည်းကောင်း၊ မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ နိုင်ငံတော်သမ္မတကပြုလုပ်သည့် အထွေထွေအမိန့်(သို့မဟုတ်) အထူးအမိန့် များကိုထောက်ထား၍ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အခြားအပိုင်းတစ်ခုခု တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အပြင် ထိုအလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်နေစဉ် ၎င်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အား အဆိုပါအခြားအပိုင်းဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ အခွင့်အရေးများ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားများကို အပ်နှင်းလျက် ပြစ်ဒဏ်များကိုလည်း ခံထိုက်သည့် တာဝန်များ ရှိစေရမည်။

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ

လုပ်ပိုင်ခွင့်

၁၆။ ဤအက်ဥပဒေအရ စာရင်းတင်သွင်းထားရှိသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ဤအက်ဥပဒေနှင့် တည်ဆဲအခြားဥပဒေတစ်ခုခုအရ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အတွက်ပြဌာန်းထားရှိသောလုပ်ပိုင်ခွင့်မှတစ်ပါး မည်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုမျှ အသုံးမပြုရ။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အမြဲတစေ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက် နေသည်ဟုမှတ်ယူရခြင်း

၁၇။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်းသည် ကိစ္စများအားလုံးအတွက် အမြဲတစေ တာဝန်ဝတ္တရားကို ထမ်းဆောင်နေသည်ဟု မှတ်ယူရမည့်အပြင် ၎င်းအား ရဲနယ်မြေ၏ မည်သည့်အပိုင်းတွင်မဆို အချိန်မရွေး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏တာဝန်ဝတ္တရားများ

၁၈။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားမှာ မိမိအား အမိန့် ပေးပိုင်ခွင့် ရှိသောအရာရှိက ဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ဆင့်သော အမိန့်များနှင့် ဝရမ်းစာများအားလုံးကို လျင်မြန်စွာ လိုက်နာ အတည်ပြုရမည့်အပြင် အောက်ပါဝတ္တရားများကိုလည်း ဥပဒေနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (၁) ပြည်သူ့အေးချမ်းသာယာရေးကို ထိခိုက်စေသော သတင်းများကို စုဆောင်းပြီး အစီရင်ခံရခြင်း။
- (၂) ပြစ်မှုများနှင့် ပြည်သူ့နှောင့်ယှက်မှုများကို တားဆီး ရခြင်း။
- (၃) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ပေါ်ပေါက်အောင် စုံစမ်းထောက်လှမ်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်အောင်ဆောင် ရွက်ရခြင်း။
- (၄) ဖမ်းဆီးရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ ဖမ်းဆီးရမည်။ ထို့ပြင် ဖမ်းဆီးရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိသူအားလုံးကို ဖမ်းဆီးရခြင်း။
- (၅) အများပြည်သူဆိုင်ရာနေရာများတွင် စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းများနှင့် စုဝေးခြင်းများကို စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ပေးရခြင်း။
- (၆) အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်းများပေါ်တွင် ယာဉ်၊ ရထားသွားလာမှုကို စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရခြင်းနှင့် ထိုလမ်းများမှ အတားအဆီးများကို ဖယ်ရှားရခြင်း။
- (၇) အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာများတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူတို့ သွားရောက်ရာနေရာများတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူတို့ ပျော်ရွှင်ရန် စုဝေးသည့် နေရာများတွင်သော်လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းသေဝပ်မှုနှင့် သိက္ခာ စောင့်စည်းမှုကို ထိန်းသိမ်းရခြင်း။
- (၈) ပိုင်ရှင်မပေါ်သော (သို့မဟုတ်) ပျောက်ဆုံးသောပစ္စည်းများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ခြင်းနှင့် ပိုင်ရှင်များကို ရှာဖွေပေးရခြင်း။
- (၉) အထိန်းအကျောင်းသူမဲ့ တိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီး၍ တိရစ္ဆာန်ထောင်တွင် ချထားခြင်း။

- (၁၀) မီးလောင်သည့်အခါ အသက်နှင့်ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရခြင်း။
- (၁၁) ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို ပျောက်ဆုံးခြင်းမှ (သို့မဟုတ်) နစ်နာစေခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရခြင်း။
- (၁၂) တရားရုံးများသို့သွားရောက်၍ ထိုတရားရုံးများ စည်းကမ်း သေဝပ်တည်ငြိမ်မှုရှိအောင် တရားသူကြီးများအား ကူညီ ရခြင်း။
- (၁၃) တရားသူကြီးက ညွှန်ကြားသည့်အခါတိုင်း လူဖမ်းဝရမ်းစာများကို အတည်ပြုပေးရခြင်း နှင့် ဆင့်စာများ၊ အကြောင်းကြားစာများကို ချအပ်ရခြင်း။

ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်းသည် အပေါင်ဆိုင်၊ သေချာသေရက်ရောင်းချသောဆိုင်၊ လောင်းကစားပြုလုပ်ရာအိမ်နှင့် အခြားအကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားသူတို့ သွားလာ မည့်နေရာတစ်ခုခုသို့ ဝရမ်းမပါဘဲ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခွင့်ရှိသည်။

အများပြည်သူသွားရောက်ရာနေရာများသို့ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အခမဲ့ဝင်နိုင်ခြင်း

၁၉။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အများပြည်သူတို့ သွားရောက်ရာနေရာများအားလုံးနှင့် အများပြည်သူတို့ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် စုဝေးရာ နေရာများသို့ အများ ပြည်သူတို့ဝင်ရောက်ရန်ဖွင့်ထားစဉ် အခမဲ့ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

ပိုင်ရှင်မပေါ်သောပစ္စည်းကိုထိန်းသိမ်းပြီးနောက် မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကိုနာခံရန်

၂၀။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ ပိုင်ရှင်မပေါ်သော ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းပြီး ၎င်းတို့၏စာရင်းကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံ တင်သွင်းရန် ဖြစ်သည့်အပြင် ၎င်းတို့ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်သည် မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံမှရရှိသည့် အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

၂၁။ (၁) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ပုဒ်မ ၂၀ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းထား၍ ၎င်းပစ္စည်းမျိုးမည်များကိုဖော်ပြလျက် ပိုင်ရှင်မှာ ကြော်ငြာသည့်နေ့ရက်မှ(၆)လအတွင်းလာရောက်၍မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြရမည်ဟု ကြော်ငြာစာထုတ်နိုင် သည်။

(၂) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၅ ၏ ပြဌာန်းချက်များမှာ ဤပုဒ်မပေါ်လျှင် ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူခြင်း။

၂၂။ (၁) ခွင့်ပြုသည့်အချိန်အတွင်း ၎င်းပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်းပစ္စည်းကို ရောင်းချပြီးဖြစ်ခဲ့လျှင် ရောင်းရငွေဖြစ်စေ၊ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းနှင့် မည်သူကမျှ မတောင်းဆိုလျှင် ၎င်းပစ္စည်းကို အထက်ပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ(၂)အရ ရောင်းချပြီးမဟုတ်လျှင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အမိန့်အရ ရောင်းချနိုင်သည်။

(၂) ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားအောင်မပြသည့် အထက် ပုဒ်မခွဲ အရ ပစ္စည်းရောင်းရငွေနှင့် ပုဒ်မ ၂၁ အရ ပစ္စည်းရောင်းရငွေများကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။

အခန်း(၄)

ဆူပူထကြွသည့်ဒေသနှင့် တွဲဖက်ရဲခန့်ထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အထူးပြဌာန်းချက်များ တွဲဖက်ရဲများခန့်ထားခြင်း

၂၃။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် မည်သည့်ဒေသတွင်မဆို မီးရထားလမ်း၊ တူးမြောင်း(သို့မဟုတ်)အခြား ပြည်သူ့အလုပ် (သို့မဟုတ်) စက်မှုလက်မှုအလုပ်ရုံ (သို့မဟုတ်) တူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့် ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်သဖြင့် ၎င်းအလုပ်၊ စက်မှုလက်မှု အလုပ်ရုံ (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေသူများ၏ အပြုအမူ ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့၏ အပြုအမူကို ထောက်ချင့်၍ စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါဒေသတွင် တွဲဖက်ရဲတပ်ဖွဲ့ကို စေလွှတ်သင့်သည်ဟု ရဲချုပ်ကထင်လျှင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြီးကြပ် တွပ်ကဲခြင်းကိုလိုက်နာလျက် ရဲချုပ်သည် ၎င်းဒေသသို့ တွဲဖက် ရဲတပ်ဖွဲ့ကို စေလွှတ်၍ လိုအပ်သမျှ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆက်လက်စေလွှတ်ထား နိုင်ရမည့်အပြင် ထိုသို့တိုး၍ခန့်ထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ စရိတ်စကကိုပေးစေရန် အဆိုပါ အလုပ်၊ စက်မှု/လက်မှုအလုပ်ရုံ (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းတွင် သုံးစွဲသည့် ရန်ပုံငွေများကို ကြီးကြပ်တွပ်ကဲ (သို့မဟုတ်) ထိန်းသိမ်းသူထံ အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ထုတ်ဆင့်နိုင်ရမည်။ (သို့မဟုတ်) ဆင့်ဆို သည့် အမိန့်အတိုင်း အဆိုပါသူက ပေးစေရမည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း စရိတ်စကအဖြစ် တွဲဘက်ရဲများကိုစေလွှတ်ခြင်း

၂၄။ (၁) မည်သူကမဆို တွဲဘက်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အမှန်လိုအပ်ကြောင်း၊ ကျိုးကြောင်းပြ၍ လျှောက်ထားသည့်အခါ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြီးကြပ်တွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် ရဲချုပ်၊ ဒုတိယရဲချုပ်၊ ရဲမှူးကြီး၊ ဒုတိယရဲမှူးကြီး တစ်ဦးဦးက ယေဘုယျ ရန်ယ်မြေ အတွင်း ဒေသတစ်ခုခု၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ထိန်းသိမ်းရန် သင့်သည်ထင်မြင်ရာ အချိန်ကာလအတွက် တွဲဘက်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်မည်မျှကိုမဆို စေလွှတ် ခန့်ထားနိုင်သည်။ အဆိုပါ တွဲဘက်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်သည် ၎င်းတို့ထမ်းရွက်နေသော ဒေသဆိုင်ရာ ရဲမှူးကြီး၏အမိန့် တစ်သီးတစ်ခြားကိုသာ လိုက်နာရမည်။ ၎င်းတို့ အတွက် ကုန်ကျသည့်စရိတ်စကကို လျှောက်ထားသူက ကျခံစေရမည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ တွဲဘက်ရဲစေလွှတ်ရန် လျှောက်ထားသူသည် ယင်းသို့စေလွှတ်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို ရုပ်သိမ်းပေးရန် မူလစေလွှတ်သူ ရဲချုပ်၊ ဒုတိယရဲချုပ် ရဲမှူးကြီး (သို့မဟုတ်) ဒုတိယရဲမှူးကြီးထံ တစ်လကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားစာပေးလျက် လျှောက် ထားနိုင်သည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသူမှာ ၎င်းအကြောင်းကြားစာ ရက်စေ့ကုန်သည်မှစ၍ အဆိုပါ တွဲဘက်ရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် စရိတ်စကပေးရခြင်းမှအပ လွတ်ကင်းစေရမည်။

- (၂) ရဲမှူးသည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် မိမိရဲနယ်မြေအတွင်း ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ရဲချုပ်သို့ အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို သုံးစွဲနိုင်သည်။

ဆူပူသည့်ဒေသတွင် တွဲဘက်ရဲများကိုချထားခြင်း

- ၂၁ (၁) မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်သည့် ကြော်ငြာစာဖြစ်စေ၊ ၎င်းအပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ညွှန်ကြားရမည့်ဆိုခဲ့သည့် အခြားနည်းလမ်းအတိုင်း ကြော်ငြာစာ တွင် သီးခြားဖော်ပြသည့် ဒေသတစ်ခုခုကိုဆူသည် (သို့မဟုတ်) ဘေးအန္တရာယ် မကင်းသည့် အခြေအနေတွင်ရှိသည်ဟု (သို့မဟုတ်) ၎င်းဒေသတွင် နေထိုင်သူတို့၏ (သို့မဟုတ်) ၎င်းတို့အနက် လူမျိုးတစ်မျိုး(သို့မဟုတ်) လူစုတစ်စု၏ အပြုအမူကို ထောက်ထားလျက် ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အရေအတွက် တိုးမြှင့်ထားသင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန် နိုင်သည်။
- (၂) ယင်းသို့ အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်သည့်အခါ ရဲချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဤကိစ္စအတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတက လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် အခြားရဲအရာရှိကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အဆိုပါ ကြော်ငြာစာ၌ဖော်ပြသည့်ဒေသတွင် ရှိရင်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အား ထက်တိုး၍ မည်သည့်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကိုမဆို ချထားနိုင်သည်။
- (၃) ဤပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ(၅)တွင် ပြဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ယင်းတွဲဘက် ချထားသည့် စရိတ်စကကို ကြော်ငြာစာတွင်ဖော်ပြသည့် ဒေသဆိုင်ရာ နေထိုင်သူ များက ကျခံစေရမည်။
- (၄) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က လိုအပ် သလို စုံစမ်းပြီးနောက် အဆိုပါစရိတ်စကကို ကျခံထိုက်သူအပေါ်အပြင် အောက်ပါပုဒ်မခွဲအရ ကင်းလွတ်ခွင့် မရသူတို့အပေါ် ခန့်ခွဲစည်းကြပ် ကောက်ခံရမည်။
ယင်းသို့ စည်းကြပ်ကောက်ခံရာ၌ ၎င်းဒေသတွင် နေထိုင်သူတို့၏ ဓနအင်အား အသီးသီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။
- (၅) အဆိုပါဒေသတွင် နေထိုင်သူတို့အနက် မည်သူ့ကို မဆို (သို့မဟုတ်) မည်သည့်လူမျိုး (သို့မဟုတ်) လူစုကိုမဆို ၎င်းစရိတ်က စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း တစ်စုံတစ်ရာကျခံ စေထိုက်သည့်တာဝန်မှ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- (၆) ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ထုတ်ပြန်သည့် ကြော်ငြာစာအတိုင်းတွင် ၎င်းကြေငြာချက်သည် မည်မျှကြာအောင်တည်စေရမည်ဟု ဖော်ပြရမည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကြေငြာချက်ကို အချိန်အခါမရွေး ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ (သို့မဟုတ်) ကိစ္စတစ်ခုစီနှင့် ပတ်သက်၍

နိုင်ငံတော်သမ္မတက သင့်သည်ထင်မြင်သည့်အတိုင်း အခါအားလျော်စွာ အချိန် ကာလကိုဖြစ်စေ၊ တိုးမြှင့် ဆက်လက်တည်စေနိုင်သည်။

ဒေသနေသူများ၏ မကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နစ်နာသူများအား လျော်ကြေးပေးခြင်း

၂၆။ (၁) ပုဒ်မ ၂၅ အရ ထုတ်ပြန်သည့်ကြေငြာစာ အတည်ဖြစ်လျက်ရှိနေသော ဒေသ တစ်ခုခုတွင် ၎င်းဒေသ၌ နေထိုင်သူများ (သို့မဟုတ်) ၎င်းတို့အနက် လူတစ်မျိုး လူတစ်စုက ပြုလုပ်သောကြောင့်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့၏ မကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သေခြင်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) ပစ္စည်းဆုံးရှုံးခြင်း၊ နစ်နာခြင်းများဖြစ်ပွားလျှင် အဆိုပါ မကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နစ်နာသည်ဟု အရေးဆိုလာသော ယင်းဒေသနေသူတစ်ဦးသည် နစ်နာခြင်းခံရသည့် နေ့ရက်မှ(၁)လ အတွင်းသော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်သည့် တိုတောင်းသောအချိန်ကာလအတွင်း သော်လည်းကောင်း၊ လျော်ကြေးရလိုကြောင်းနှင့် ၎င်းဒေသတည်ရှိရာ ဒေသဆိုင်ရာ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(၂) ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည့်အခါ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မိမိကလိုအပ်မည်ထင်မြင်သည့်အတိုင်း စုံစမ်းပြီး နောက် ပုဒ်မ ၂၅ အရ အဆိုပါဒေသတွင် တွဲဘက်ရဲကို စေလွှတ်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မစေလွှတ်ထား သည်ဖြစ်စေ-

(က) အဆိုပါ မကောင်းမှုပြုခြင်းကြောင့် နစ်နာသူများ (သို့မဟုတ်) နစ်နာအောင် ပြုခံရသူများမှာ မည်သူတို့ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာနိုင်သည်။

(ခ) ၎င်းသူတို့အားပေးရမည့် လျော်ကြေးငွေပေါင်းနှင့် ခွဲဝေပေးရန် နည်းလမ်းကို သတ်မှတ်နိုင် သည်။ ၎င်းအပြင်-

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ(၃)အရ ပေးဆောင်ထိုက်သည့် တာဝန်ကင်းလွတ်ခွင့်မရသည့် (လျှောက် ထားသူမှအပ) အဆိုပါဒေသနေသူတို့က ၎င်းလျော်ကြေးကို မည်မျှအချိုးကျ ပေးဆောင်ရမည်ကို စည်းကြပ်နိုင် သည်။

သို့ရာတွင် အဆိုပါ နစ်နာခြင်းသည် ၎င်းဒေသအတွင်းဖြစ်ပွားသည့် ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှု (သို့မဟုတ်) ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကြောင့် ဖြစ်ပွားရကြောင်း၊ နစ်နာသူသည် အဆိုပါနစ်နာရသည့် ဖြစ်ပွားမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းကိုယ်တိုင် အပြစ်ကင်းစင်ကြောင်းနှင့် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ထင်မြင်သည်မဟုတ်လျှင် ၎င်းမှာ ဤပုဒ်မခွဲအရ တစ်စုံတစ်ရာ ကြေငြာခြင်း (သို့မဟုတ်) စည်းကြပ်ခြင်းမလုပ်ရ။

(၃) အဆိုပါဒေသနေသူများအနက် မည်သူ့ကိုမဆို (သို့မဟုတ်) မည်သည့်လူမျိုး (သို့မဟုတ်) လူစုကိုမဆို ၎င်းလျော်ကြေးငွေ ဝေပုံကျပေးဆောင်ရန် တာဝန်မှ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်စာဖြင့် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

- (၄) ပုဒ်မခွဲ(၂)အရ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ကပြုလုပ်သည့် ကြေငြာခြင်း(သို့မဟုတ်) စည်းကြပ်ခြင်း၊ အသီးသီးကိုဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သည့် အမိန့်၊ အတိုင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြင်ဆင်နိုင်သည်မှအပ အပြီးသတ်ဖြစ်ရမည်။
- (၅) ဤပုဒ်မအရ လျော်ကြေးပေးပြီးဖြစ်သည့် နစ်နာမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်တရားမမှု ကိုမျှ ဆက်လက် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိစေရ။

အထူးရဲများ

၂၇။ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကိုလည်းကောင်း၊ ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုသော်လည်းကောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို နှောင့်ယှက်မှုသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပွားသည်။ (သို့မဟုတ်) အကြောင်း အားလျော်စွာ စိုးရိမ်မကင်းရန်ရှိသည်ဟု ထင်ရှားသည့်အပြင် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် ဆောင်ရွက်နေသည့် ရှိရင်းရဲတပ်ဖွဲ့သည် ယင်းသို့ဖြစ်ပွားသည့် (သို့မဟုတ်) စိုးရိမ်မကင်းရသည့်ဒေသတွင် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးရရှိအောင် ထိန်းသိမ်းရန်၊ ၎င်းဒေသနေသူများနှင့် စနည်းဥစ္စာများ လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် မလုံလောက်ဟု ထင်ရှားသည့်အခါ ရဲအုပ်အောက် ရာထူးမနိမ့်သည့် မည်သည့်ရဲအရာရှိကမဆို မိမိလိုအပ်သည် ထင်မြင်ရာ အချိန်ကာလအတွက် အဆိုပါဒေသအနီးနေသူတို့အထဲမှ မိမိအလို ရှိသမျှ အရေအတွက်ကို အထူးရဲများအဖြစ် ခန့်ထားရန် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားသည့်အခါ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းမမြင်လျှင် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း လိုက်နာ ရမည်။

အထူးအရဲရဲများ

၂၈။ (၁) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ရဲမှူး၏ လျှောက်လွှာအရ ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ပျက်ပြားခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်းအား လျော်စွာ စိုးရိမ်မကင်းဖွယ်သော်လည်းကောင်း မရှိစေကာမူ မိမိနယ်မြေအထဲမှ ရဲမှူး အလိုရှိသမျှ အရေအတွက်ကို အထူးအရဲရဲများအဖြစ် ခန့်ထားနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် မည်သူ့ကိုမျှ ၎င်းသူ၏ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အထူးအရဲရဲအဖြစ် မခန့်ရ။

အထူးအရဲရဲများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်နည်းဥပဒေများလုပ်နိုင်ခွင့်

၂၉။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို လိုက်နာလျက် ရဲချုပ်သည် ပုဒ်မ ၂၈ အရ ခန့်ထားသည့် အထူးအရဲရဲဖွဲ့စည်းရေး ခန့်ထားခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စဆိုင်ရာစည်းကမ်းများ၊ ထာဝန်ဝတ္တရားများ၊ စည်းကမ်းသေဝပ်မှု၊ လက်နက်၊ ဝတ်စားတန်ဆာ ၎င်းအပြင် ယေဘုယျအားဖြင့် အထူးအရဲရဲများက မိမိတို့ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အလွဲသုံးစားမှု (သို့မဟုတ်) တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရာ၌ ပေါ့လျော့စွာ ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ထာတွယ်ရန် မိမိသင့်သည် ထင်မြင်သည့် အမိန့်များနှင့် နည်းဥပဒေများကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၃၀။ ပုဒ်မ ၂၇ အရ ခန့်ထားသော အထူးရဲတိုင်းနှင့် ပုဒ်မ ၂၈(၂) အရ ခေါ်ယူသော အထူးအရန်ရဲတိုင်းသည် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များရရှိသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ အထူးအခွင့်အရေးများနှင့် အကာအကွယ် များရရှိ၍ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များခံထိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်များကိုလည်း ခံထိုက်စေရမည့်အပြင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက လက်အောက်ခံ သည့် ရဲအရာရှိများကို လက်အောက်ခံရမည်။ ထူးအပြင် အထူးအရန်ရဲများသည် မိမိတို့ နေထိုင်သောနယ်မြေအတွင်း ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ထိန်းသိမ်းရန် အသက်နှင့်ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ရန်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တာဝန်စွဲများကို ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တာဝန်ရှိသည်။

အခန်း(၅)

စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အစုအဝေးများနှင့် စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းများကို စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်း

- ၃၁။ (၁) ရဲမှူးကဖြစ်စေ၊ ရဲအုပ်ကြီးကဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ ဆိုင်ရာ လမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းသေးများတွင် အစုအဝေးများနှင့် စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းများကို အခါအားလျော်စွာ လိုအပ်သလို ညွှန်ကြားနိုင်သည့်အပြင် အဆိုပါလှည့်လည်ခြင်းများကို မည်သည့်လမ်းများအတိုင်း မည်သည့်အချိန်၌ ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (၂) လူအများကဖြစ်စေ၊ လူတစ်မျိုးကဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းသေးများတွင် အစုအဝေးတစ်ခု ဖိတ်ကြားစုရုံးရန်ဖြစ်စေ၊ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ ကြံရွယ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့စုရုံးခြင်း၊ လှည့်လည်ခြင်းကို ကြီးကြပ်ခြင်းမပြုလုပ်လျှင် ငြိမ်းချမ်း သာယာရေး ပျက်ပြားတန်ရာသည်ဟု ရဲမှူး (သို့မဟုတ်) ရဲအုပ်ကြီးက ထင်မြင်ကျေနပ်သည့်အခါ အဆိုပါအစည်းအဝေးကို ဖိတ်ခေါ်စုရုံးသူများ (သို့မဟုတ်) အဆိုပါစီတန်း လှည့်လည်ခြင်းကို ဦးဆောင်လှုံ့ဆော်သူများသည် ခွင့်ပြုမိန့်လျှောက်ထား တောင်းယူရမည်ဟု ရဲမှူးက ဖြစ်စေ၊ ရဲအုပ်ကြီးကဖြစ်စေ၊ သာမန် (သို့မဟုတ်) အထူးဆင့်စာဖြင့် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။
- (၃) ယင်းသို့လျှောက်ထားတောင်းဆိုသည့်အခါ ခွင့်ပြုမိန့်ရသူသည် အမည်များကိုသတ်မှတ်၍ အဆိုပါအစည်းအဝေး (သို့မဟုတ်) စီတန်းလှည့်လည်ခြင်း၊ ပြုလုပ်ရန်ကိုခွင့်ပြုသည့် စည်းကမ်းများကို ဖော်ပြသည့်အပြင် ဤပုဒ်မအတိုင်း အခြားနည်း လိုက်နာလျက် ရဲမှူး (သို့မဟုတ်) ရဲအုပ်ကြီးက ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။
- (၄) ရဲမှူး (သို့မဟုတ်) ရဲအုပ်ကြီးသည် ပွဲလမ်းသဘင်များနှင့် အခမ်းအနားများ ကျင်းပသည့်အခါ လမ်းကြားများတွင် မည်မျှတီးမှုတ်နိုင်ကြောင်း၊ လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ စည်းကမ်းသတ်မှတ်နိုင်သည်။

ခွင့်ပြုမိန့်၊ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောအစုအဝေး၊ စီတန်း လှည့်လည်ခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

- ၃၂။ (၁) မည်သည့် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ ရဲမှူး၊ ရဲအုပ်ကြီး၊ ရဲအုပ် (သို့မဟုတ်) ရဲစခန်းမှူးကမဆို ပုဒ်မ ၃၁ အရ ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်၊ စည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်သော စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည့်အပြင် ၎င်းစီတန်းလှည့်လည်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခုကို ဖောက်ဖျက်သော အစုအဝေးကိုဖြစ်စေ ဖျက်သိမ်း စေရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။
- (၂) ပုဒ်မခွဲ ၁ အရပေးသော အမိန့်ကိုလိုက်နာရန် ပေါ့လျော့သော (သို့မဟုတ်) ငြင်းဆန်သော စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အစုအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဟု မှတ်ယူရမည်။

ပြည်သူ့လမ်းစသည်တို့တွင် စည်းကမ်းသေဝပ် တည်ငြိမ်ရေး ထိန်းသိမ်းရန်

၃၃။ ပြည်သူ့ရဲပတ်ဖွဲ့ဝင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားမှာ ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ လမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းဘေးများ၊ ရေချိုးဆိပ်များ၊ ဆိပ်ကမ်းများနှင့်၊ ပြည်သူတို့ သွားရောက်ရာ အခြားနေရာများအားလုံး၌ စည်းကမ်းသေဝပ် တည်ငြိမ် ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်ဖြစ်သည့်အပြင် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ လမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းဘေးတွင် အစုအဝေးများနှင့် စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူတို့ (သူရားပွဲတော်) ဘုရားဝတ်ပြုမှုကျင်းပနေစဉ် ဝတ်ပြုရာဘုရားပွဲတော်များ၏ အနီးအနားနှင့် ပတ်သည့်ကိစ္စကိုမဆို ပြည်သူ့ဆိုင်ရာလမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းဘေးများ၊ ရေချိုးဆိပ်၊ ဆိပ်ကမ်း၊ ထိန်းနေရာ၌ လူထူထပ်ပိတ်ဆို့မည်ရှိသည့်အခါများ၌ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ ပိတ်ဆို့ခြင်းများ မဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းရန် ဖြစ်သည်။

လမ်းများနှင့်ပြည်သူ့ဆိုင်ရာနေရာများတွင် ကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုများ

၃၄။ ဤပုဒ်မ တည်စေသည့် ဒေသန္တရနယ်မြေအတွင်းရှိ လမ်းမ၊ လမ်းကြား၊ လမ်းဘေး (သို့မဟုတ်) ထူထောင်တွင် မည်သူမျှ ၎င်းဒေသ၌နေထိုင်သူ (သို့မဟုတ်) ခရီးသည်များအား အဟန့်အတားဖြစ်စေရန်၊ အခိုက်အလှည့်မသင့်စေရန်၊ စိတ်ငြိုငြင်စေရန်၊ ဘေးဖြစ်စေရန်၊ စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်စေရန် (သို့မဟုတ်) ဖျက်ဆီးနှိမ်နင်းစေရန် အောက်ပါပြုလုပ်မှုများအနက် တစ်ခုခုကို မကျူးလွန်ရ-

- (၁) ကျွဲ၊ နွားကို အရမ်း (သို့မဟုတ်) အပြင်းအထန်စီးခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) မောင်းနှင်ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) မြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အခြားကျွဲနွားကိုဖြစ်စေ၊ လေ့ကျင့်ခြင်း။
- (၂) ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်း(သို့မဟုတ်)အသေကောင်ကိုဖျက်ခြင်း။
- (၃) ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်ကို ရမ်းကား(သို့မဟုတ်) ရက်စက်စွာရိုက်နှက်ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) ညှဉ်းပန်းခြင်း။
- (၄) ကျွဲနွားကိုဖြစ်စေ၊ ယာဉ်ရထားတစ်မျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေကုန်တင် ကုန်ချ၊ ခရီးသည် အတက်အဆင်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့်အချိန်ထက်ကြာမြင့်အောင် ရပ်တန့်ထားခြင်း

(သို့မဟုတ်) ယာဉ်ရထားတစ်ခုခုကို ပြည်သူတို့အား အခန့်မသင့်အောင် (သို့မဟုတ်) ဘေးဖြစ်စေအောင် ရပ်ထားခြင်း။

(၅) ကုန်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရန် ခင်းကျင်းထားခြင်း။

(၆) အညစ်အကြေး၊ အမှိုက်သရိုက်များကို စွန့်ပစ်ထားခြင်း၊ ကျောက်ခဲများ၊ အဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်သည့် အရာဝတ္ထုများကို စုပုံထားခြင်း၊ နွားတင်းကုပ်၊ မြင်းဇောင်း (သို့မဟုတ်) အလားတူ အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အိမ်၊ အလုပ်ရုံ၊ တိရစ္ဆာန်ချေးပုံ (သို့မဟုတ်) အခြားနေရာတစ်ခုခုမှ မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာများ စီးဆင်းစေခြင်း။

(၇) ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ပျက်ပြားစေရန်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့နှောင့်ယှက်မှုများ ဖြစ်စေရန်သော်လည်းကောင်း၊ မူးယစ်ခြင်း၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ပြုလုပ် ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိမထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း၊ စည်းကမ်းမဲ့ပြုကျင့်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဆဲရေးတိုင်းတာစော်ကား ရန်စ မကြားဝံ့မနာသာအောင် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာများပြုခြင်း။

(၈) မိမိကိုယ်ခန္ဓာကိုဖြစ်စေ၊ စပ်ဆုပ်ဖွယ်ရာချို့တဲ့သော အင်္ဂါ (သို့မဟုတ်) အနာတို့ကို တမင် မတော်မသင့်ဖော်ပြခြင်း၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရေချိုးရန်၊ အဝတ်ဖွတ်လျှော်ရန် သီးသန့်ထားသည့် ရေကန်(သို့မဟုတ်) ရေလှောင်ကန်များတွင် ရေချိုး ခြင်း၊ အဝတ်လျှော်ခြင်းဖြင့် နှောင့်ယှက်မှုများ ကျူးလွန်ခြင်း။

(၉) ရေတွင်းရေကန် (သို့မဟုတ်) အခြားဘေးဖြစ်နိုင်သော နေရာ (သို့မဟုတ်) အဆောက်အဦးကို ဝင်းခြံခတ်ထား ရန် (သို့မဟုတ်) ကာရံထားရန် ပေါ့လျော့ခြင်း။

သူခိုးဟုကျော်စောသူများနှင့်အခြားသူများကိုဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်

(က) ဘေးအန္တရာယ်ပြုနိုင်သော (သို့မဟုတ်) ရန်မှုနိုင်သော ကိရိယာတစ်ခုခုကိုစွဲကိုင်လျက် တွေ့သည့်အခါ ထိုသို့စွဲကိုင်ခြင်းအကြောင်းကို ပြေလည်အောင် မပြောနိုင်သူ။

(ခ) နေဝင်နှင့် နေထွက်ချိန်အကြား ဈေး၊ လမ်းသေးလမ်း၊ ဝင်းခြံ (သို့မဟုတ်) အခြားနေရာ တစ်ခုခုတွင် ဖင့်နွဲ့ (သို့မဟုတ်) ရပ်နေသူကိုတွေ့သည့်အခါ ၎င်းသူက မိမိ အကြောင်းကို ပြေလည်အောင်မပြောနိုင်သော သူခိုးဟုကျော်စောသူ။

(ဂ) နေဝင်နှင့်နေထွက်ချိန်အကြား မိမိ၏မျက်နှာကို ဖုံးအုပ် လျက် ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့် ရုပ်ဖျက်လျက်ဖြစ်စေ တွေ့သည့်အခါ ၎င်းသူကမိမိအကြောင်းကို ပြေလည်အောင် မပြောနိုင်သူ။

(ဃ) လူနေအိမ် (သို့မဟုတ်) အခြားအဆောက်အဦး တစ်ခုခု၏ ဥပစာအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်တစ်ခုခုအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ တွေ့သည့်အခါ ထိုနေရာတွင် မိမိရောက်ရှိနေခြင်း အကြောင်းကို ပြေလည်အောင် မပြောနိုင်သူ။

(င) အိမ်ဖောက်ထွင်းသည့် ကိရိယာတစ်ခုခုကို ဥပဒေနှင့်ညီသော အကြောင်းမရှိဘဲ လက်ရှိထားသူ၊ ၎င်းသူတို့ကို ဝရမ်းမပါဘဲ မည်သည့်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကမဆို ဖမ်းဆီးနိုင် သည့်အပြင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် သုံးလအထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံရမည်။

ခိုးရာပါစွည်းဟုသင်္ကာမကင်းရန်ရှိသည့်ပစ္စည်းကို လက်ရှိဖြစ်သည့် အတွက် ပြစ်ဒဏ်

၂၆။ မည်သူမဆို ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ တွင် ဖွင့်ဆိုထားသည့် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းအားလျော်စွာ သင်္ကာမကင်းရန်ရှိသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို လက်ရှိထားသူ (သို့မဟုတ်) ထိန်းနည်းနည်းဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်သူကို မည်သည့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကမဆို ဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည့်အပြင် ထိုပစ္စည်းကို မိမိလက်ဝယ်၌ ရှိရခြင်းအကြောင်းကို ပြေလည်အောင် ပြောနိုင်လျှင် ထိုသူကို (၃)လအထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂)ရပ်စလုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၃၅ (သို့) ၃၆ အရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရသူကို ကောင်းစွာ ကျင်းကြံနေထိုင်ရန်၊ ခံဝန်ချုပ် ချုပ်စေရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်

၃၇။ (၁) မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၅ (သို့မဟုတ်) ၃၆ အရ ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရ၍ ၎င်းသူ ကို ကောင်းစွာကျင့်ကြံ နေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်တစ်ခု ချုပ်ဆိုစေရန် လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော တရားရုံးက ၎င်းသူအပေါ် စီရင်ချက်ချမှတ် သောအချိန်၌ဖြစ်စေ၊ အယူခံတရားရုံးက အယူခံသည့် အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးချုပ်က ပြင်ဆင်မှုစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို သုံးစွဲသည့်အခါဖြစ်စေ တစ်နှစ်ထက်မပိုသည့်ကာလအတွင်း ၎င်းသူက ကောင်းစွာကျင့်ကြံနေထိုင်စေခြင်းငှာ ခံဝန်သူတို့နှင့်ဖြစ်စေ၊ ခံဝန်သူမဲ့ဖြစ်စေ၊ သင့်လျော်ရာ ကြေးငွေအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆို စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် (၁) အမှု၏အကြောင်းချင်းရာများကို ထောက်ထား၍ ခံဝန်ချုပ်ပါ ငွေကို သတ်မှတ်ရမည်။ မများလွန်းစေရ။

(၂) ထိုသို့ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူမှာ ငယ်ရွယ်သူဖြစ်လျှင် ခံဝန်ချုပ်ကို ၎င်း၏ ခံဝန်သူတို့သာ ချုပ်ဆိုရမည်။

(၂) အယူခံတွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လျှင် ချုပ်ဆိုထားသည့် ခံဝန်ချုပ်လည်း ပျက်ပြယ်စေရမည်။

(၃) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၀ မှ ၁၂၆ အထိ ပုဒ်မ(၂)ခုလုံးအပါအဝင်နှင့် ပုဒ်မ ၅၁၄၊ ၅၁၄ (က)၊ ၅၁၄(ခ)၊ ၅၁၅ တို့သည် ဤပုဒ်မအရချုပ်ဆိုသော ခံဝန်ချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။

သို့ရာတွင် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုရန်ပျက်ကွက်သဖြင့် ချမှတ်သည့်ထောင်ဒဏ်မှာ အခါခပ်သိမ်း အလုပ်ကြမ်းဖြစ်ရမည်။

စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်းကို တားဆီးရန်လုပ်ပိုင်ခွင့်

ဒေသဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လူအများကြားသိစေရန် ကြော်ငြာသော (သို့မဟုတ်) သီးခြားပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးစီသို့ လိပ်စာမူသော အမိန့်စာဖြင့်-

(က) လက်နက်ဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသော ဓားမျိုးများ၊ လေးသောအဖူပါသည့် တုတ်များ၊ ခဲတုတ်များ၊ အမဲလိုက်သည့်အခါ အသုံးပြုသည့် တုတ်ကောက်၊ သတ်မှတ်သည့်အရွယ်အစား မောင်းချခါးများ (သို့မဟုတ်) အခြား ရန်မူနိုင်သည့် ကိရိယာများကို ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ နေရာဒေသတစ်ခုခုတွင် ယူဆောင်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း။

(ခ) ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး (သို့မဟုတ်) လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်အလို့ငှာ မည်သည့်အခါအဆို လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် အချိန်ကာလအတွက် တားမြစ်နိုင် သည်မှာ-

(၁) ကျောက်ခဲများ၊ အခြားပစ်ခတ်နိုင်သည့် အရာဝတ္ထုများကို ပစ်လွှတ်သည့် (သို့မဟုတ်) တွန်းအားပေးသည့် ကိရိယာကို ယူဆောင်ခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း။

(၂) လူများ၊ အလောင်းများ၊ ရုပ်ပုံများ(သို့မဟုတ်) ရုပ်လုံးများကို ပြည်သူ့ဆိုင်ရာနေရာ တစ်ခုခု၌ ပြသခြင်း။

(၃) လူအများအော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခြင်းများ၊ သီချင်းသီဆိုခြင်းများနှင့် တူရိယာတီးမှုတ် ခြင်းများ၊ ၎င်းပြင်-

(၄) ပရိသတ်ရှေ့တွင် စိတ်ဓါတ်တက်ကြွစွာ မိန့်ခွန်းပြောခြင်း၊ ကိုယ်ဟန်လက်ဟန် အမူအရာပြသခြင်း (သို့မဟုတ်) တုပပြသခြင်း၊ ၎င်းပြင် ရုပ်ပုံများ၊ အထိမ်းအမှတ်များ၊ ကြော်ငြာစာများကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြသခြင်း (သို့မဟုတ်) ဖြန့်ဝေခြင်း (သို့မဟုတ်) အကျင့်စာရိတ္တကိုဖြစ်စေ၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အမူအရာကိုဖြစ်စေ၊ စော်ကားရန်ဖြစ်နိုင်သည့် အခြားအရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ဒေသဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က လူတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ကိုးကွယ် သည့် ဘာသာရေးမုန်းတီးခြင်း၊ ရန်မူခြင်းဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော်နိုင်မည့်လက္ခဏာ ရှိသည်ဟု ထင်မြင်သည့် (သို့မဟုတ်) ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်အောင်၊ ပြည်သူ့ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ပျက်ပြားအောင်၊ ဥပဒေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ညီသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုသော်လည်းကောင်း ခုခံအောင်၊ မထိလေးစား ပြုအောင် အားပေးနိုင်မည့် လက္ခဏာရှိသည်ဟု ထင်မြင်သည့် အခြားအရာဝတ္ထု တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြသခြင်း (သို့မဟုတ်) ဖြန့်ဝေခြင်း။

ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ အသံချဲ့စက်မဖွင့်ရခြင်း

၉။ တည်ဆဲအခြားဥပဒေတစ်ခုခုဖြင့် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်းမှ တပါး မည်သူမဆို ဒေသဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ထုတ်ပေးထားသည့်ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ (သို့မဟုတ်) ၎င်းက ဆေးအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ မဟုတ်လျှင် အသံချဲ့စက် မသုံးရ (သို့မဟုတ်) မဖွင့်ရ (သို့မဟုတ်) အသုံးပြုရန်၊ ဖွင့်ရန်ခွင့်မပြုရ။

တောင်းရမ်းခြင်း၊ အလှူဝတ္ထုတောင်းခံခြင်းအတွက်ပြစ်ဒဏ်

၁။ မည်သူမဆို-

- (၁) မိမိအတွက် အလှူဝတ္ထုများကို သနားအောင်ပြောဆို တောင်းရမ်းလျှင် (သို့မဟုတ်)
- (၂) လိမ်လည်ပြောဆို၍ဖြစ်စေ၊ မမှန်မကန်ဟန်ဆောင်၍ဖြစ်စေ၊ အလှူဝတ္ထုများကို တောင်းခံလျှင်(သို့မဟုတ်)
- (၃) စေတနာထက်သန်စေရန် (သို့မဟုတ်) အလှူငွေ ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ အနာ၊ ဒဏ်ရာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်မှ ရောဂါ (သို့မဟုတ်) ချို့တဲ့သည့်ကိုယ်အင်္ဂါတစ်ခုခုကို ထုတ်ဖော်ပြသလျှင် ထိုသူကို ၅၀/-ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ (၁)လထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂)ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့် တောင်းစားသူများကိုဖယ်ရှားခြင်း

- (၁) ဒေသဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၄၀ အရ (၂)ကြိမ် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသူအား မိမိသတ်မှတ်သည့်နေရာသို့ မိမိသတ်မှတ်သည့် လမ်းဖြင့် မိမိသတ်မှတ်သည့်အချိန်အတွင်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ရွှေ့ပြောင်းရန်ညွှန်ကြားနိုင် သည်။
- (၂) ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ညွှန်ကြားခြင်းခံရသူသည် သတ်မှတ် သည့်အချိန်အတွင်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ရွှေ့ပြောင်းရန် ပျက်ကွက် (သို့မဟုတ်) ငြင်းဆန်လျှင် ဒေသဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ၎င်းသူကို ဖမ်းဆီးစေ၍ အမှုတစ်ခုစီတွင် မိမိညွှန်ကြားသည့် နေရာသို့ ရဲအချုပ်ဖြင့် ဖယ်ရှားစေနိုင်သည်။
- (၃) အထက်ပါပုဒ်မခွဲများအရ ၎င်းကိုယ်တိုင်ရွှေ့ပြောင်း ညွှန်ကြားခြင်းခံရသူ (သို့မဟုတ်) ဖယ်ရှားခြင်းခံရသူသည် ၎င်းကိုယ်တိုင် ရွှေ့ပြောင်းရန် ညွှန်ကြားထားသည့် (သို့မဟုတ်)ဖယ်ရှားသည့်နေရာမှ ဒေသဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုသည့်စာမရှိဘဲ နေရာတစ်ခုခုသို့ပြန်လာလျှင် ထိုသူကို(၂)နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂)ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လျှို့ဝှက်

၁၉

အခန်း(၆)

ပြစ်ဒဏ်များ

ပစ္စည်းများကို ပြန်အပ်ရန်ပျက်ကွက်သည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်

ဤအက်ဥပဒေအရ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသူတိုင်းသည် ပုဒ်မ ၉ အရ မိမိအား ထုတ်ပေးထားသော စိစစ်ရေးကတ်ပြားကိုဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထုတ်ပေးထားသော ရဲဝတ်တန်ဆာများ၊ ရဲချပ်ဝတ်တန်ဆာများနှင့် အခြားပစ္စည်းများကိုဖြစ်စေ ပြန်လည်အပ်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ၂၀၀/-ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ (၆)လထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ် ၂ ချိတ်ထိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တာဝန်ဝတ္တရားပေါ့လျော့မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်

ဤအက်ဥပဒေအရ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်မဆို-

- (က) ပုဒ်မ ၁၂(၁)ပါ ပြဌာန်းချက်များကိုဆန့်ကျင်၍ မိမိရာထူးနှင့်သက်ဆိုင်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို မိမိသဘောအလျောက် မဆောင်ရွက်ဘဲနေလျှင်၊
- (ခ) ပုဒ်မ ၁၂(၂)ပါ ပြဌာန်းချက်များကိုဆန့်ကျင်၍ အလုပ်(သို့ မဟုတ်) ရာထူးတစ်ခုခုတွင် လုပ်ကိုင်လျှင်
- (ဂ) ခွင့်နှင့်နေပြီး ခွင့်ကုန်ဆုံးသည့်အခါ မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရန် ထိုက်သင့်သောအကြောင်းမရှိဘဲ လာရောက်သတင်းပို့ရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊
- (ဃ) တာဝန်ဝတ္တရား ဖောက်ဖျက်သည့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အခွင့်အာဏာပိုင်က ပြုသည့် နည်းဥပဒေကို (သို့မဟုတ်) ပေးသည့်အမိန့်ကို တမင်ဖောက်ဖျက်လျှင် (သို့မဟုတ်) ပေါ့လျော့လျှင်၊
- (င) သူရဲဘောနည်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်လျှင်၊
- (စ) မိမိ၏အချုပ်တွင်ခံနေရသူအား မသင့်မလျော် ကာယကံမြောက် နာကျင်အောင်ပြုလုပ်လျှင်-

ဤပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကို (၃)လထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ (၃)လ အတွက် လစာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ၂ ချိတ်ထိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ရရှိအောင်သော်လည်းကောင်း၊ ထွက်ရအောင်သော်လည်းကောင်း လိမ်လည်ဟန်ဆောင်သည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်

ဤအက်ဥပဒေအရ မိမိအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသူအတွက်သော်လည်းကောင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ရရှိအောင် (သို့) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ထွက်ခွင့်ရအောင် မဟုတ်မမှန်ကြောင်းသိလျက် ယုံကြည်စွာ ထွက်ဆိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ မမှန်ကန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသုံးစွဲလျှင်ဖြစ်စေ ထိုသူကို ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်(သို့) ၁၀၀/-ထိ ငွေဒဏ် (သို့) ဒဏ်(၂)ရပ်လုံး ချမှတ်ရမည်။

ဤအက်ဥပဒေအရရဲအဖြစ် အမှုထမ်းရန် ငြင်းဆန်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်

လျှို့ဝှက်

၇။ ဧည့်သူမဆို အထူးရဲအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၈(၂) အရ အထူးအရန်ရဲအဖြစ် ဆိုသည့်ခံရခြင်းကိုဖြစ်စေ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ အမှုထမ်းရွက်ရန် ပေါ့လျော့လျှင် ဆိုမူတော်) ငြင်းဆန်လျှင် (သို့မဟုတ်) မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်တစ်ခုခုကို လိုက်နာရန် ပေါ့လျော့လျှင် (သို့မဟုတ်) ငြင်းဆန်လျှင် ထိုသူကို ပေါ့လျော့သည့်၊ ငြင်းဆန်သည့်၊ မလိုက်နာသည့်အကြိမ်တိုင်း ၅၀/- ထိ ချမှတ်ရမည်။

ဧည့်သူအစုအဝေးများ၊ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် အမိန့်များကို မလိုက်နာသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်

၈။ ဧည့်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၁၊ ၃၂ (သို့) ၃၃ အရ ထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်တစ်ခုခုကို ဆန့်ကျင်လျှင် (သို့မဟုတ်) မလိုက်နာလျှင် (သို့မဟုတ်) တီးမှုတ်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အစုအဝေးများနှင့် စီတန်း လှည့်လည်ခြင်းများပြုရန်အတွက်ဖြစ်စေ ပြည်နယ်/တိုင်း အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ပါ စည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်လျှင် ထိုသူသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ၂၀၀/- ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂)ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ပုဒ်မ ၃၄ ကို ဆန့်ကျင်သည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်

၉။ ဧည့်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၄ အရ တားမြစ်ထားသော ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုကို ကျူးလွန်လျှင် ထိုသူကို ၅၀/- ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ (၈)ရက်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ၎င်းပြင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်သည် ပုဒ်မ ၃၄ အရ သတ်မှတ်ထားသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို မိမိမျက်မှောက်၌ ကျူးလွန်သူအား ရန်သူဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။

ဦးရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ဤပုဒ်မအရ ရန်သူချမှတ်ခံရသူကို ငွေဒဏ်မဆောင်၍ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ (၈)ရက်ထိ ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၃၈ ကိုဆန့်ကျင်သည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်

၁၀။ ဧည့်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၈ အရ တားမြစ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်လျှင် ထိုသူကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ၁၀၀/- ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂) ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၃၉ ကိုဆန့်ကျင်သည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်

၁၁။ ဧည့်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၉ တွင် ပြဌာန်းချက်များကိုဆန့်ကျင်၍ အသံချဲ့စက်ကို အသုံးပြုလျှင် (သို့) ဖုန်း(သို့) သုံးရန်၊ ဖွင့်ရန်ခွင့်ပြုလျှင် ထိုသူကို ၂၀၀/- ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ (၁၅)ရက်ထိထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်(၂)ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း(၇)

အထွေထွေ

၁၂။ ၂၈၊ ၂၉၊ ၂၀ နှင့် ၂၆ တို့အရ ပေးဆောင်ထိုက်သည့် ငွေကို တောင်းခံခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း (၁) ပုဒ်မ ၂၉၊ ၂၄၊ ၂၅ နှင့် ၂၆ တို့အရ ပေးဆောင်သင့်သည့် ငွေများအားလုံးကို အစုအဝေးများရန်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၆ နှင့် ၃၈၇ တို့အရ

ပြဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးတွင် တရားမမှုစွဲ၍ဖြစ်စေ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က အရ တောင်းခံရမည်။

(၂) ပုဒ်မ ၂၃၊ ၂၄ နှင့် ၂၅ အရ ပေးဆောင်သော (သို့မဟုတ်) တောင်းခံ၍ရရှိသော ငွေများအားလုံးမှာ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အခွန်တော် များ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ရမည်။

(၃) ပုဒ်မ ၂၆ အရပေးဆောင်သော (သို့မဟုတ်)တောင်းခံရရှိသော ငွေများအားလုံးကို ထိုပုဒ်မအရ ထုတ်ပေးရန်ရှိသူတို့သို့ ထုတ်ပေးရန်ရှိသည့် ဝေပုံကျအတိုင်း မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ထုတ်ပေးရမည်။

သတင်းပေးအဖြစ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအားချပေးသည့်ဆုငွေကို အခွန်တော်ငွေ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ရခြင်း

၂၇။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က အမိန့်စာ၊ ဆင့်စာစသည်တို့ကို ချအပ်သည့်အတွက် ပေးဆောင် သော ငွေများအားလုံးနှင့် သတင်းပေးသူတို့ကို ဥပဒေအရ ပေးသင့်ပေးထိုက်သည့်ငွေများ၊ အခြားတော်ငွေ အဖြစ်သိမ်းယူသည့်ငွေများ၊ ဒဏ်ငွေများ (သို့မဟုတ်) ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူသည့်ငွေများ၊ ဒဏ်ငွေများ၏ အစုအားလုံးမှာ သတင်းကို ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကပေးသည့်အခါ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အခွန်တော်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ရမည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်း

၂၈။ ဤအက်ဥပဒေ ပြဌာန်းချက်များအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေဖြင့် အပ်နှင်းသည့် ယေဘုယျ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များအရဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်သည့် (သို့မဟုတ်) ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးပမ်းသည့် ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် မည်သူ့ကိုမဆို ဥပဒေနှင့်အညီစွဲဆိုနိုင်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှု များအားလုံးကို စွပ်စွဲသည့်ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်သည့် နောက်(၃)လအတွင်း အစပြုရမည်။ ထို(၃)လ သတ်မှတ်ချက်တွင် စွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်။

တရားမမှုများတွင် အကြောင်းကြားစာပေးရခြင်း

၂၉။ ဤအက်ဥပဒေပြဌာန်းချက်များအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေဖြင့်အပ်နှင်းသည့် ယေဘုယျ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များအရဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်သည့် (သို့မဟုတ်) ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးပမ်းသည့် ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် မည်သူ့ကိုမဆို မည်သည့်အကြောင်းကြောင်းကြောင့် တရားမမှု စွပ်စွဲချင်အကြောင်း စွပ်စွဲခံရမည်သူကိုဖြစ်စေ၊ စွပ်စွဲခံရမည်သူ လက်အောက်ခံရသည့် ရဲမှူးသို့ဖြစ်စေ အဆိုပါ တရားမမှုကို အစမပြုမီ အနည်းဆုံး(၁)လကြိုတင်အကြောင်းကြားစာပေးဘဲ မည်သည့် တရားရုံးသို့ တရားမမှုစွဲဆိုရ။

ဤရာတွင် ပြုလုပ်မှုတစ်ခုအတွက် ပြစ်မှုကြောင်းစွဲဆိုခံရပြီးသူ မည်သူ့ကိုမဆို ထိုပြုလုပ်မှု အတွက် ဧည့်ဆိုဝင်ဖြစ်စေကာမူ တရားမကြောင်း မစွဲဆိုရ။

ဝရမ်းစာအရပြုလုပ်ကြောင်းထုချေခွင့်

မည်သည့်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အပေါ်မဆို ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အနေဖြင့် ၎င်းပြုလုပ်သော အမှုတစ်ခုခုအတွက် တရားမကြောင်းအရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကြောင်းအရဖြစ်စေ စွဲဆိုသည့်အခါ မည်သည့်ရဲတပ်ဖွဲ့သည် ၎င်းပြုလုပ်မှုကို တရားသူကြီးကထုတ်ပေးသည့် ဝရမ်းစာအရ ၎င်းက ပြုလုပ်ရကြောင်း ထုချေခွင့်ရသည်။ ထိုသို့ထုချေချက်ကို အဆိုပြုလုပ်မှုပြုလုပ်ရန် ဆိုခဲ့သည့် အရာသည်တော့ လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဆိုသော ဝရမ်းစာကိုတင်ခြင်း ထင်ရှားအောင်ပြုလုပ်ရမည်။ ထို့အပြင် အထင်အရှားဖြစ်သည့်အခါ ဝရမ်းထုတ်ပေးသော တရားသူကြီးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် အရှိဆုံးရာ ချွတ်ယွင်းစေကာမူ တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်ရမည်။

သို့ရာတွင် ဝရမ်းစာထုတ်ပေးသူအပေါ်တွင် အမှုသည်က မိမိနစ်နာခြင်းကိုပြောပျောက်အောင် ပြောဆို၍ ထစ်စုံတစ်ရာကို ဤပုဒ်မတွင်ပါသော မည်သည့်အချက်ကမျှ ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရ။

ပြည်သူ့ရဲစခန်းများသည် မှတ်တမ်းထားရှိရေး

နိုင်ငံတော်သမ္မတက အခါအားလျော်စွာ ပြဌာန်းသည့်ပုံစံအတိုင်း ပြည်သူ့ရဲစခန်းများ မည်သည့် အရပ်ရပ်နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ထားရှိရမည်ဖြစ်သဖြင့် တိုင်တန်းချက်များနှင့် စွပ်စွဲချက်များ အားလုံး ထိုင်းတန်းသူတို့၏ အမည်များ၊ ဖမ်းဆီးခံရသူအားလုံး၏အမည်များ၊ ၎င်းတို့အပေါ် စွပ်စွဲသည့် ပြစ်မှုများနှင့် ၎င်းတို့လက်ရှိဖြစ်စေ၊ အခြားမှဖြစ်စေ သိမ်းဆည်းသည့် လက်နက်များ၊ ပစ္စည်းများကို ရေးမှတ်ရန်ဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်/တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့သည် အရပ်ရပ်နေ့စဉ်မှတ်တမ်းကို တောင်းယူကြည့်ရှု စစ်ဆေးနိုင်သည်။

နည်းဥပဒေများလုပ်ပိုင်ခွင့်

- (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဤဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များ အတည်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းဥပဒေများကို ပြုနိုင်သည်။
- (၂) အထူးသဖြင့် ၎င်းပြင် အထက်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် အောက်ပါကိစ္စများအားလုံးအတွက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုအတွက် ဖြစ်စေ ပြဌာန်းရန် နည်းဥပဒေများကို ပြုနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-
 - (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတက သင့်သည်ထင်မြင်ရာ စာရင်းများကို ရဲချုပ်နှင့် အခြား တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က တင်သွင်းဖို့ ညွှန်ကြားရန်ကိစ္စနှင့် အဆိုပါစာရင်းများ ရေးသား ရန် ပုံစံများကို ပြဌာန်းခြင်း။
 - (ခ) ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေဖြင့်ဖြစ်စေ ချထားသည့် တာဝန် ဝတ္တရားတစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့လိုက်နာရန် လုပ်ငန်းစဉ်များကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ခြင်း။
 - (ဂ) ပုဒ်မ-၂၆ အရ လျော်ကြေးရထိုက်ကြောင်း တောင်းဆိုရမည့်အချိန်၊ နည်းလမ်း နှင့် စည်းကမ်းချက်များ၊ အဆိုပါ လျော်ကြေးတောင်းသည့် လျှောက်လွှာတွင်

လျှို့ဝှက်

၂၃

ဖော်ပြရမည့်အချက်များ၊ ၎င်းတို့ကို မှန်/မမှန်စစ်ဆေးရန် နည်းလမ်းနှင့် ယင်း
တောင်းဆိုချက်အရ (လိုအပ်လျှင် ဒေသဆိုင်ရာစုံစမ်းခြင်းများအပါအဝင်)
ဆောင်ရွက်ရမည့် မှုခင်းများကို ပြဌာန်းခြင်း။

(ဃ) အရပ်ရပ်နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများကို ထားရှိရမည့် ပုံစံကို ပြဌာန်းခြင်း။

(င) ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးနိုင်သည့် ခွင့်ပြုမိန့်အတွက် အခကြေးငွေ ပြဌာန်း
ခြင်း။

(ဆ) ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများအားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင်
ကြေငြာရမည်။

လျှို့ဝှက်